

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 26. februara 2024. godine
Ref. br.: RK 2365/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI218/23

Podnosilac

Rifadije Berisha Bekteshi

Zahtev za ocenu ustavnosti rešenja [AC-I-22-0262] Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju od 1. juna 2023. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

- Zahtev je podnela Rifadije Berisha Bekteshi, sa prebivalištem u Vučitrnu, koju zastupa Besnik Berisha, advokat iz Prištine (u daljem tekstu: podnositeljka zahteva).

Osporena odluka

2. Podnositeljka zahteva osporava rešenje [AC-I-22-0262] Žalbenog veća Vrhovnog suda Republike Kosovo za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Žalbeno veće) od 1. juna 2023. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporenog akta, kojim podnositeljka zahteva navodi povredu prava, zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25 [Podnošenje zahteva i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 4. oktobra 2023. godine, podnositeljka zahteva je podnela zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 5. oktobra 2023. godine, predsednica Suda je, odlukom br. GJR.KI218/23, imenovala sudiju Envera Pecija za sudiju izvestioca i odlukom KSH.KI218/23 imenovala članove Veća za razmatranje, u sastavu sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Remzije Istrefi Peci (članovi).
7. Dana 13. oktobra 2023. godine, Sud je obavestio podnositeljku zahteva o registraciji zahteva. Istog datuma, kopija zahteva podnositeljke je dostavljena Posebnoj komori Vrhovnog suda Republike Kosovo za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: PKVS).
8. Dana 22. januara 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Dana 29. aprila 2015. godine, podnositeljka zahteva je podnela tužbu PKVS-u, kojom je tražila isplatu preostalih plata od Društvenog preduzeća „Auto Prishtina“ u Prištini. Podnositeljka zahteva je tražila realizaciju duga za period od oktobra 2003. godine do juna 2004. godine u iznosu od 13.390,00 (trinaest hiljada trista devedeset) evra.
10. Dana 10. februara 2022. godine, Kancelarija za finansije PKVS-a je izdala opomenu za uplatu sudske takse u iznosu od 30 (trideset) evra, koju je podnositeljka zahteva morala da plati u roku od 15 dana. Podnositeljka zahteva je obaveštena da će se u slučaju neplaćanja sudske takse u navedenom roku njena tužba smatrati da je povučena. Pored toga, ona je obaveštena da može da podnese zahtev za oslobađanje od plaćanja sudske takse u slučaju nedostatka finansijskih sredstava.

11. Dana 20. aprila 2022. godine, PKVS je rešenjem [C-IV-15-0709] smatrao da je tužba podnositeljke zahteva povučena. PKVS je obrazložio da podnositeljka zahteva nije platila sudsku taksu uprkos obaveštenju i opomeni o uplati koje je primila 14. februara 2022. godine, niti je podnela zahtev za oslobađanje od plaćanja. Prema članu 253.4 Zakona o parničnom postupku, uz tužbu se mora priložiti potvrda o plaćenju sudskoj taksi.
12. Dana 12. maja 2022. godine, podnositeljka zahteva je uložila žalbu Žalbenom veću protiv rešenja PKVS-a. Podnositeljka zahteva je tražila da se rešenje PKVS-a ukine i predmet vrati na presuđivanje. Ona je navodila da je plaćanje sudske takse direktno vezano za stranu, a ne za zastupnika strane. Prema njenim rečima, PKVS je trebalo da komunicira sa njom, a ne sa njenim zastupnikom za plaćanje sudske takse.
13. Dana 14. juna 2022, KAP je podneo odgovor na žalbu podnositeljke zahteva. KAP je osporio navode podnositeljke zahteva i smatrao ih neosnovanim na zakonu.
14. Dana 1. juna 2023. godine, Žalbeno veće je rešenjem [AC-I-22-0262] odbilo žalbu podnositeljke zahteva, kao neosnovanu, i potvrdilo rešenje PKVS-a. Žalbeno veće je obrazložilo sledeće:

„Prvi stepen PKVS-a je pravilno postupio kada je ožalbenim rešenjem smatrao da je tužba povučena. Tužilja je, na osnovu člana 253.4 ZPP-a i članova 13.7 i 13.9 Administrativnog uputstva br. 01.2017 SSK-a o izjednačavanju sudskih taksi, bila u obavezi da plati sudsku taksu, ali to nije učinila“.

„Advokat tužilje je primio opomenu za uplatu sudske takse 14. februara 2022. godine i imao je dovoljan rok od 15 dana, ne samo da obavesti tužilju da je u obavezi da plati taksu, već i da je obavesti o pravnim posledicama koje mogu nastati po žalbi, ako sudska taksa nije plaćena, a zakonska dužnost advokata je da pomaže i uputi stranku na zakonit način, a ne da izbegava plaćanje takse“.

Navodi podnosioca

15. Podnositeljka zahteva navodi da joj je rešenjem PKVS-a i Žalbenog veća povređeno pravo na pravično i nepristrasno suđenje.
16. Podnositeljka zahteva navodi: *„Odredbom člana 11.2 ZPP-a je propisano da sud treba da uputi i stranku koju u proceduralnim postupcima zastupa advokat, kada smatra da zastupnik ne obavlja posao profesionalno. U ovom kontekstu, Posebna komora nije preduzela nikakve pravne ili druge radnje u smislu uputstva stranke u vezi sa procesnim radnjama advokata. Štaviše, kada je mogla da komunicira sa agentom za prijem dokumenata ili samom strankom, s obzirom na to da u spisima predmeta ima dosta podataka o kontaktu stranke, to zato što ovaj slučaj nije jedini slučaj da su zaposleni u ovom preduzeću imali slične probleme sa advokatom“.*

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo
Član 31
[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.
2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv

njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.

4. Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.

5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.

[...]

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6

(Pravo na pravično suđenje)

1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti s čitavog ili jednog dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloletnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao naneti štetu interesima pravde.

[...]

ZAKON Br. 03/L- 006 O PARNIČNOM POSTUPKU

Član 11

11.1 Stranu koja nije zastupljena advokatom, sud upućuje koje proceduralne postupke može da izvrši, kada god konstatuje da zbog neznanja ona ne koristi proceduralna prava koja joj pripadaju po ovom zakonu.

11.2 Sud treba da uputi i stranku koju u proceduralnim postupcima zastupa advokat, kada smatra da zastupnik ne obavlja posao profesionalno.

Sadržina tužbe

Član 253

[...]

253.4 Tužitelj ima zadatak da uz tužbu priloži potvrdu o plaćenju sudskoj taksi.

253.5 Ukoliko tužitelj ne plati propisanu sudsku taksu o tužbi i nakon od suda upućene primedbe iako ne postoje uslovi za oslobađanje od plaćanja sudske takse, smatraće se da je tužba povučena.

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO BR. 01/2017 O IZJEDNAČAVANJU SUDSKIH TAKSI

Član 3

[Određivanje takse za podneske u vezi sa zahtevima iz građanskog pravnog polja]

[...]

Određivanje visine sudskih taksi koje treba da se plate prilikom podnošenja podneska, vrši se na osnovu vrednosti predmeta spora, odnosno vrste podneska, na osnovu Taksene tarife za sudske takse iz ovog uputstva (TTST).

Član 5
[Ubiranje taksi i posledice neplaćanja istih]

[...]

5.5 Određivanje visine sudskih taksi koje treba da se plate prilikom podnošenja podneska, vrši se na osnovu vrednosti predmeta spora, odnosno vrste podneska, na osnovu Taksene tarife za sudske takse iz ovog uputstva (TTST).

5.5.1 Ako se taksa za podnesak ne uplati do zadnjeg datuma, prema ovom članu, i kada ne postoje uslovi za oslobađanje obaveze plaćanja takse, sud će odbaciti podnesak, izuzev podnesaka u vezi sa sredstvima za pobijanje.

5.5.2 Ako se taksa za tužbu, određena prema utvrđenoj vrednosti predmeta spora, ne uplati do zadnjeg datuma i nakon prijema napomene o plaćanju iste, i kada ne postoje uslovi za oslobađanje obaveze plaćanja takse, primeniće se član 253. st. 5. Zakona o parničnom postupku, tako što će se zaključiti da je tužba povučena.

[...]

Ocena prihvatljivosti zahteva

17. Sud prvo ocenjuje da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
18. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava u vezi sa stavom 4, člana 21. [Opšta načela] Ustava, koji propisuju:

Član 113

[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

Član 21

[Opšta načela]

[...]

4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva.

19. Sud dalje razmatra da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu, odnosno u članovima 47, 48 i 49. Zakona, koji propisuju:

Član 47

[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48

[Tačnost podneska]

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49
[Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta ...”.

20. Što se tiče ispunjenosti gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da je podnositeljka zahteva ovlašćena strana, u smislu člana 113.7. Ustava; podnositeljka zahteva osporava ustavnost akta javnog organa, odnosno rešenja [AC-I-22-0262] Žalbenog veća od 1. juna 2023. godine, nakon što je iscrpela sva raspoloživa pravna sredstva, shodno članu 113.7 Ustava i članu 47.2 Zakona; naglasila je prava zagarantovana Ustavom za koja navodi da su joj povređena, u skladu sa zahtevima člana 48. Zakona; i podnela je zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca, kao što je propisano članom 49. Zakona.
21. Pored toga, Sud razmatra da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 34 [Kriterijumi prihvatljivosti], odnosno u stavu (2) pravila 39 Poslovnika, koji propisuje:

Pravilo 34
[Kriterijumi prihvatljivosti]

(2) “Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju”.
[...]

22. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim, kao „očigledno neosnovan“, u celini ili samo u vezi sa određenim navodom koji zahtev može sadržati. U tom smislu, tačnije je nazvati ih kao „očigledno neosnovani navodi“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“ kada se ispuni jedan od dva sledeća karakteristična uslova: a) kada podnosilac/podnositeljka zahteva jednostavno navede jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one povređene, osim ukoliko je na osnovu činjenica i okolnosti predmeta sasvim očigledna povreda Ustava i EKLJP-a (vidi, slučaj ESLJP-a: [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), br. 4241/03, odluka od 31. maja 2005. godine; vidi, takođe: [Baillard protiv Francuske](#), br. 6032/04, odluka od 25. septembra 2008. godine); i b) kada podnosilac/podnositeljka zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito važi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (npr: ako zatvorske vlasti odbiju da predoče sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako sud sam ne odredi drugačije (vidi, slučaj Suda: [KI166/20](#), podnosilac zahteva: *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 43), i na kraju (iv) “konfuzni i nejasni” navodi (vidi, slučajeve ESLJP-a: [Kemache protiv Francuske](#), br. 17621/91, presuda od 24. novembra 1994. godine, kategorija (i), [Juta Mentzen protiv Litvanije](#), br. 71074/01, odluka od 7. decembra 2004. godine, kategorija (ii) i [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), zahtev br. 4241/03, kategorija (iii).
23. Sud podseća da podnositeljka zahteva navodi da joj je osporenim aktom povređeno ustavno pravo na pravično i nepristrasno suđenje, zagarantovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.

Što se tiče navoda o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a

24. Sud ponavlja da podnositeljka zahteva navodi da su PKVS i Žalbeno veće smatrali njen tužbeni zahtev povučenim na osnovu toga što nije platila sudsku taksu, uprkos obaveštenju i opomeni koju je dobila da izvrši uplatu. Podnositeljka zahteva navodi da je obaveštenje o uplati sudske takse otišlo njenom advokatu, koji je o tome nije obavestio. Prema podnositeljki zahteva, redovni sudovi su trebali da uspostave direktnu komunikaciju sa njom kao strankom u ovom postupku, a ne sa njenim advokatom.
25. Sud podseća da je ESLJP naglasio da pravo na „pristup sudu” može biti podložno zakonskim ograničenjima koja utvrđuju države, koje imaju polje slobodne procene u ovom pogledu. Nametnuta ograničenja ne smeju biti takva da narušavaju suštinu ovog prava. Ova ograničenja moraju imati legitiman cilj i biti proporcionalna (vidi, slučaj ESLJP-a: [Tolstoy Miloslausky protiv Ujedinjenog Kraljevstva](#), br. 18139/91, presuda od 13. jula 1995. godine, stav 59).
26. Zahtevi za plaćanje sudske takse u građanskim predmetima u vezi sa tužbama ili žalbama o kojima moraju da odlučuju sudovi ne mogu se smatrati ograničenjem prava na „pristup sudu” i u suprotnosti sa pravom na pravično suđenje. Međutim, iznos sudske takse procenjen na osnovu okolnosti konkretnog slučaja, uključujući mogućnost podnosioca zahteva da je plate i fazu postupka u kojoj se sudska taksa izriče, faktori su koji se moraju uzeti u obzir kada se odlučuje da li je licu ispoštovano pravo na „pristup sudu” (vidi, slučaj ESLJP-a: [Podbielski i PPU Polpure protiv Poljske](#), br. 39199/98, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 64).
27. Sud ističe da je u svojoj sudskoj praksi u više slučajeva odlučivao o pitanju neplaćanja sudske takse pred PKVS-om i Žalbenom većem. Kada podnosioci zahteva nisu platili sudsku taksu u PKVS-u ili Žalbenom veću, uprkos prijemu opomene o uplati, Sud nije utvrdio povredu i ozakonio je odluke PKVS-a i Žalbenog veća (vidi, slučajeve Suda: [KI57/19](#), podnositeljka zahteva: *Slavica Mirić*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. decembra 2019. godine, stavovi 47-55; [KI62/18](#), podnositeljka zahteva: *Nadlije Gojani*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. septembra 2018. godine, stavovi 35-49; [KI78/18](#), podnosilac zahteva: *Pashk Malota*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. februara 2019. godine, stavovi 38-45; [KI29/23](#), podnosilac zahteva: *Bashkim Buquku*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. maja 2023. godine, stavovi 38-44).
28. Sud je utvrdio povredu u slučaju kada Žalbeno veće uopšte nije razmatralo zahtev podnosioca za oslobađanje od plaćanja sudske takse i smatralo njegovu žalbu povučenom (vidi, slučaj Suda: [KI224/19](#), podnosilac zahteva: *Islam Krasniqi*, presuda od 10. decembra 2020. godine, stavovi 49-53). Sud je utvrdio povredu čak i u slučaju kada Žalbeno veće uopšte nije razmatralo zahtev podnosioca za produženje roka za plaćanje sudske takse (vidi, slučaj Suda: [KI80/19](#), podnosilac zahteva: *Radomir Dimitrijević*, presuda od 10. novembra 2020. godine, stavovi 55-60).
29. Sud naglašava da je u konkretnom slučaju podnositeljka zahteva podnela tužbu PKVS-a i nije platila sudsku taksu. PKVS je izdao opomenu i obavestio podnositeljku zahteva da mora da plati sudsku taksu od 30 evra u roku od 15 dana. Obaveštena je da je imala mogućnost da podnese zahtev za oslobađanje od plaćanja sudske takse i da će se u slučaju neplaćanja njena tužba smatrati povučenom. Podnositeljka zahteva nije platila sudsku taksu, niti je podnela zahtev za oslobađanje od plaćanja, pa je PKVS smatrao njenu tužbu povučenom. Podnositeljka zahteva je uložila žalbu Žalbenom veću i tražila da se predmet vrati na ponovno suđenje, navodeći da ona nije primila opomenu, već njen advokat, koji je o tome nije obavestio. Žalbeno veće je odbilo žalbu podnositeljke zahteva i ostavilo na snazi odluku PKVS-a.

30. Sud primećuje da su PKVS i Žalbeno veće obrazložili da je plaćanje sudske takse uslov koji proizilazi iz Zakona o parničnom postupku i Administrativnog uputstva o izjednačavanju sudskih taksi. Neplaćanje sudske takse ima pravne posledice po stranke. Što se tiče navoda podnositeljke zahteva da je o uplati takse trebalo da bude obavještena ona, a ne njen advokat, Žalbeno veće je obrazložio da na osnovu važećeg ovlašćenja redovni sudovi odlučuju da komuniciraju sa zastupnikom stranke, a ne direktno sa strankom.
31. Sud, na osnovu svoje sudske prakse, ponavlja da je plaćanje sudske takse zakonski uslov koji je utvrđen Zakonom o parničnom postupku i Administrativnim uputstvom o izjednačavanju sudskih taksi. Zakon o parničnom postupku propisuje da se uz tužbu mora priložiti potvrda o uplati sudske takse, dok Administrativno uputstvo propisuje da će se u slučaju neplaćanja sudske takse tužba smatrati povučenom.
32. Sud naglašava da stranke uključene u sudski proces moraju biti svesne da nepoštovanje proceduralnih pravila za njih nosi pravne posledice. Formalno definisani uslovi, kao što je plaćanje sudske takse, nisu osmišljeni i ne treba ih shvatiti kao prepreke za „pristup pravdi“, već kao mehanizme za koje je zakonodavac mislio da pomognu u sprovođenju pravde.
33. Sud ističe da podnositeljka zahteva ne poriče činjenicu da nije platila sudsku taksu, niti je tražila oslobađanje od plaćanja takse. Ona, međutim, tvrdi da redovni sudovi nisu obavestili nju lično, već njenog advokata, koji je nije obavestio o obavezi plaćanja sudske takse, niti o pravnim posledicama u slučaju neplaćanja. Podnositeljka zahteva ponavlja argument iznet Žalbenom veću da se plaćanje sudske takse odnosi na stranku, a ne na njenog zastupnika. U slučajevima kada advokat ne obavlja posao na profesionalan način, navodi ona, sudovi treba da upute stranku da preduzme procesne radnje.
34. Sud naglašava da je podnositeljka zahteva dala važeće punomoćje za svog advokata. Punomoćje znači da je stranka dobrovoljno pristala da je neko drugi zastupa i štiti pravne interese. Punomoćje stvara pravne efekte i strane to shvataju u trenutku davanja punomoćja. U ovom konkretnom slučaju, PKVS je na osnovu jednog važećeg punomoćja ostvario komunikaciju sa advokatom podnositeljke zahteva i takva radnja je bila razumna.
35. Sud ocenjuje da je odnos stranke i advokata njihova lična stvar. Na njima je da komuniciraju i koordiniraju radnje i pripreme slučaj na najbolji mogući način. Propusti do kojih može doći zbog nemara ili stručnog nedostatka advokata, ili nesaglasnosti stranke sa advokatom, ne mogu se prepisati državnim organima niti redovnim sudovima.
36. Sud naglašava da se podnositeljka zahteva i njen advokat možda uopšte nisu konsultovali o ovom pitanju, ili da je advokat možda propustio da plati sudsku taksu. Međutim, PKVS ne može snositi odgovornost za nedostatak komunikacije ili eventualne propuste koje je bilo ko od njih napravio. Dakle, redovni sudovi su odlučivali na osnovu zakonskih odredbi i nisu postupali proizvoljno.
37. Sud utvrđuje da su navodi u vezi sa povredom člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a u pogledu neplaćanja sudske takse, navodi sa „očiglednim ili evidentnim odsustvom povrede“, i stoga se trebaju odbiti kao neosnovani.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. i 47. Zakona i pravilom 34 (2) i 48 (1) (b) Poslovnika, dana 22. januara 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje strankama i u skladu sa članom 20.4 Zakona, objavi u Službenom listu;
- III. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5, člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Enver Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani

